

Årsmelding 2013

VESTLANDSFORSKING

Vestlandsforskning er eit frittståande, oppdragsbasert forskingsinstitutt. Instituttet er organisert som stifting og vart etablert 6. mars 1985. Instituttet er lokalisert i [Sogndal](#), i Campus Fosshaugane. Instituttet har 29 tilsette og ein årsomsetnad på 24 mill kroner i 2013.

Grunnleggande ide

Vestlandsforskning er eit internasjonalt orientert forskingsinstitutt med regional forankring.
Vår visjon er kunnskapsutvikling og kunnskapsdeling.

Verdigrunnlag

Vestlandsforskning skal utføre kritisk og uavhengig forsking.
Openheit er ein føresetnad i vår kunnskapsutvikling og kunnskapsdeling.
Høg kvalitet skal kjennemerke alle delar av vår verksemd.

Mål

Vestlandsforskning skal levere kunnskapsbidrag av høg kvalitet som bidreg til auka innsikt, nytenking og utvikling både i politikkutforming, forvaltning og verdiskaping. Vestlandsforskning skal delta i forskingsfronten nasjonalt og internasjonalt og vere ein aktiv aktør i utvikling på Vestlandet.

Oppdrag

Vestlandsforskning er eit oppdragsbasert institutt og utfører forsking og utviklingsarbeid på oppdrag for næringsliv, offentleg sektor, Norges Forskningsråd, EU og Det Europeiske Forskingsorganet (ERA).
Oppdraaga omfattar regionale, nasjonale og internasjonale prosjekt.

Kvalitetssikring

Kvalitetssikring skjer gjennom fagleg rettleiing og kontroll og ved eit eige internt system for kvalitetssikring av prosjektjennomføringa.

Regionalt kunnskapsknutepunkt

Vestlandsforskning og Høgskulen i Sogn og Fjordane utgjer eit samla regionalt kunnskapsmiljø med om lag 230 fagstillingar. Tilsette ved Høgskulen deltek òg i Vestlandsforskning sine prosjekt og ein samarbeider tett på felles fagområde.

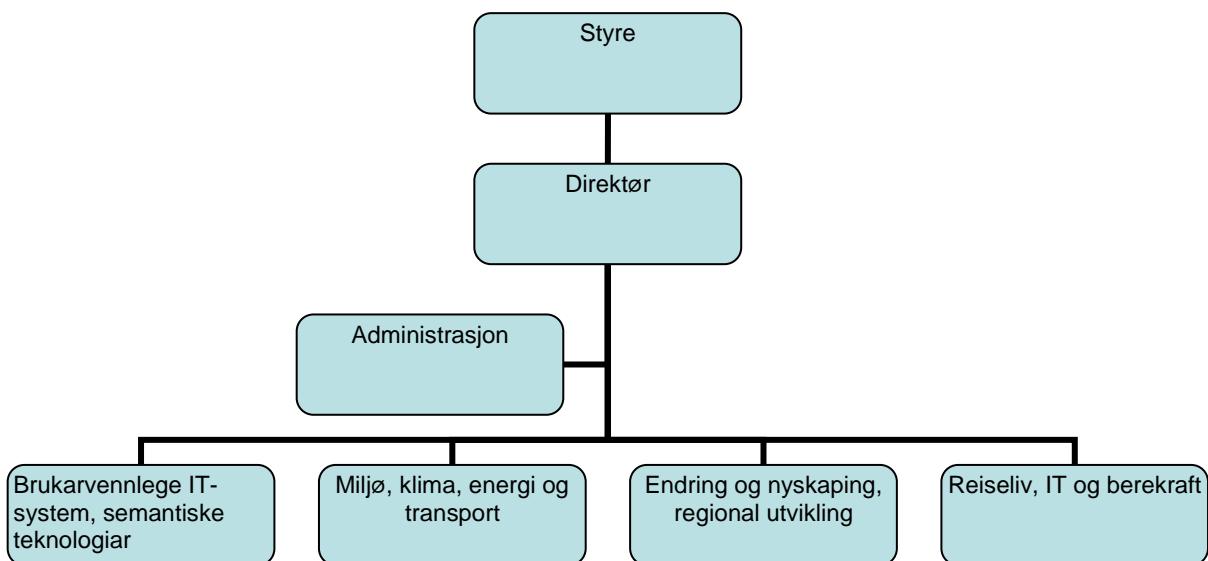
Finansiering

Prosjektinntektene finansierer den ordinære drifta i Vestlandsforskning. Tilskot i form av grunnløyvingar frå Norges Forskningsråd og Sogn og Fjordane fylkeskommune blir nytta til fagleg utvikling, doktorgradsarbeid og kvalitetssikring. Ved etableringa i 1985 gjekk Sogn og Fjordane fylkeskommune, Kommunaldepartementet og 62 bankar, bedrifter, kommunar og organisasjonar i fylket inn med eit grunnfond på 4 mill. kroner.

Organisering

Vestlandsforskning blir leia av eit styre samansett av sju medlemer. Sogn og Fjordane fylkeskommune vel fleirtalet av desse, Norges Forskningsråd oppnemner eitt medlem. Direktøren er dagleg leiar for instituttet. Forskningsområda er organiserte tematisk og leia av forskingsleiarar og administrative gruppeleiatarar.

Årsmelding 2013 - Vestlandsforskning

FORSKINGSMØRÅDA

Forskarmiljøet ved instituttet har fleirfagleg samansetting med tyngda i samfunns-, tekniske- og økonomiske fag. Arbeidet skjer både innanfor og på tvers av faggrupper.

BRUKARVENNLEGE IT-SYSTEM

- Brukargrensesnitt
- Informasjonsstruktur- og arkitektur
- Kravspesifikasjoner
- Semantiske Teknologiar

ENDRING OG NYSKAPING

- Endringsleiring
- E-forvaltning og offentleg organisering
- Infrastruktur og nettverksutvikling
- Regional utvikling og næringsutvikling

REISELIV

- Berekraftig reiseliv
- Fritidsbruk
- It og reiseliv

MILJØ, KLIMA, ENERGI OG TRANSPORT

- Lokal miljø- og klimapolitikk
- Berekraftig mobilitet
- Fornybar energi
- Industriell økologi

Vestlandsforskning, Postboks 163, 6851 Sogndal

Telefon 906 33 600 Fax: 947 63 727

E-post: info@vestforsk.no - Internett: www.vestforsk.no

Årsmelding 2013 - Vestlandsforskning

Oppdrag

Det vart arbeidd med 62 prosjekt i 2013. Oppdraga fordele seg slik etter storleik:

Prosjekt storleik	Tal prosjekt	Del av omsetningen
0-100	10	2%
101-500	22	19%
501-2000	18	29%
>2001	12	50%

Mange av forskingsarbeida går over fleire år og blir utført i samarbeid med andre fagmiljø både i regionen, i landet elles og internasjonalt.

Omsetnad og finansiering

Omsetnaden i 2013 var på om lag 24 mill. kroner. Grunnløyving fra Noregs Forskningsråd utgjorde 15,5% av inntektene, grunnløyving fra fylkeskommunen 3,5% av inntektene, medan 81% var oppdragsinntekter.

Oppdraga fordeles seg slik etter oppdragsgjevar/finansieringskjelde (i prosent):

	2013	2012	2011	2010
EU/utland	6	3	6	14
Forskningsråd	19	27	26	38
Kommune/fk.kom	38	38	26	18
Statsforvaltninga	19	20	20	14
Næringsliv og org.	18	12	22	16

Oversikten viser omsetnad etter oppdragsgjevarar, men gir ikkje eit bilet av kva brukarar eller tema prosjekta er retta mot. EU-kommisjonen, forskningsråd og statsforvaltninga er oppdragsgjevarar for ei rekke prosjekt retta mot næringslivet og kommunesektoren.

Kommunar og næringsliv

Næringslivet medverka i 24 av prosjekta ved instituttet i 2013. Verksemndene er frå ulike bransjar og i alle storleikar, frå einmannsbedrifter til dei største verksemndene i landet.

I 19 av prosjekta under arbeid i 2013 var kommunar frå alle deler av landet deltagarar på ulike vis. I nokre prosjekt er kommunane oppdragsgjevarar, i andre er dei kjelde for primærdata eller utprøvingskommune.

Regionalt samarbeid

Det regionale samarbeidet vart ytterlegare utvikla i 2013 ved kunnskapssamarbeid av ulike slag. Næringslivet ved enkeltbedrifter og samanslutningar som NCE Tourism, NHO, LO, organisasjonar, Fylkesmannen, Fylkeskommunen, Innovasjon Noreg, Helse Førde HF, DIFI, KS, enkeltkommunar og Høgskulen i Sogn og Fjordane er viktige samarbeidspartar i regionen. Samarbeidet har mange former, som t.d. bilateralt samarbeid med enkeltbedrifter eller samarbeid med ei gruppe bedrifter i ein bransje, samt at vi har kunnskapssamarbeid på tvers av private bedrifter og offentlege verksemder. VRI programmet har karakter av partnarskap, der partane i arbeidslivet og enkeltbedrifter saman med verkemiddelapparat og forskingsmiljø samarbeider om forsking og innovasjon i regionen.

Regional Forskningsfond Vestlandet har i 2013 vore sentral for utvikling og finansiering av forskningsprosjekt på regionalt relevante tema, samt for stimulering av regionalt samarbeid mellom forskingsmiljø og mellom forskingsmiljø og private og offentlege verksemder. RFF er viktig aktør for utvikling av VF si regionale rolle.

Instituttet si rolle som regional utviklingsaktør og partner i innovasjonsarbeid går parallelt med rolla som tilbydar overfor oppdragsgjevarar i regionen.

Årsmelding 2013 - Vestlandsforskning

Internasjonalt samarbeid

Vestlandsforskning vektlegg internasjonalt arbeid. I 2013 var 13 av prosjekta eit samarbeid med forskrarar i andre land i Europa. Desse prosjekta er gjerne større prosjekt som går over fleire år.

Forskarar frå instituttet heldt 16 foredrag på internasjonale konferansar/seminar i 8 land i 2013.

Publisering, formidling og informasjon

Ein av forskarane har gitt ut boka "Unintended Consequences of Renewable Energy" på Springer forlag og ein annan har vore redaktør for boka "Big Data Computing" utgitt av Taylor and Francis. Det er publisert 22 vitskaplege artiklar i bøker/tidsskrift med referee. Det er gitt ut 17 VF-rapportar og notat i 2013. Forskarane har halde 56 foredrag, inkl. framlagde paper og foredrag utgitt i konferanserapportar. I tillegg er det publisert 4 artiklar i bøker og tidsskrift, 11 kronikkar i ulike media og 18 blogginnlegg på Vestlandsforskning sin nettstad. Vestlandsforskning var arrangør/medarrangør av 5 heildagskonferanser og i tillegg er det arrangert kortare seminar om ulike tema.

Publisering	2013	2012	2011	2010
Artiklar/bøker med referee	24	23	17	20
VF publikasjonar	17	21	21	9
Foredrag/undervisning/paper	56	48	58	67
Artiklar i bøker/tidsskrift	4	5	4	7

Personale og kompetanseutvikling

Det vart utført 23,6 årsverk ved instituttet i 2013. Ved utgangen av året hadde instituttet 28 tilsette, 25 forskrarar og 3 administrativt tilsette.

Ved utgangen av 2013 var det ti tilsette med hovudstilling ved instituttet med doktorgrad – av desse tre med professorkompetanse - og fire som arbeider med doktorgrad. Ei bistilling er knytt til instituttet. Vestlandsforskning legg vekt på å auke andelen forskrarar med PhD ved instituttet og legg til rette for at forskrarar kan ta PhD ved instituttet.

Det var utført 20,6 forskarårsverk ved instituttet i 2013. Kvinner utgjer 24% av forskarstabben. Samla i instituttet utgjer kvinner 34% av stabben. Det er eit mål å legge til rette for at ein kan kombinere forskarkarriere ved instituttet med familieliv på ein god måte.

Det er i 2013 gjennomført ei rekke internprosjekt, seminar og andre aktivitetar som lekk i instituttet sitt eige utviklingsarbeid. Desse har både fagleg karakter og karakter av system- og instituttutvikling.

Miljøfyrtaårnbedrift

Vestlandsforskning er sertifisert som Miljøfyrtaårn-bedrift. I fleire år har ein arbeidd målretta med å redusere miljøulempene ved instituttet på prioriterte område i drifta. På kontorsida er tiltak som tosidig print, miljøvennleg innkjøp, energisparing, avfallssortering mm innført. Klimagassutslepp ved reising er den største miljøutfordringa for instituttet, og blitt møtt m.a. med auka bruk av videokonferansar.

Oversikt – Flyreiser

		2013	2012	2011	2010
Tal reiser pr år	Utlad	129	86	90	113
	Innland	230	188	236	274
Tal reiser pr årsverk pr år	Utlad	5,4	3,8	3,5	4,1
	Innland	9,7	9,9	9,2	9,9
Flyreise km pr årsverk	Utlad	8248	4 325	4 239	7.811
	Innland	2638	2 220	2 490	2.847
Totalt utslepp CO ₂ ekvivalentar		47 tonn	31 tonn	35 tonn	55 tonn

Tal flyreiser har auka i 2013, både innanlandsreiser og utanlandsreiser, medan reiser innland pr årsverk har gått litt ned frå 2012. Reiste flykm pr årsverk har auka i 2013, særleg utlandsreiser. Ein del av årsaken til

Årsmelding 2013 - Vestlandsforskning

dette er ein studietur til India der fem personar frå Vestlandsforskning deltok. Pr årsverk tilsvarte utsleppa 3,5 kvoter i 2013.

Vestlandsforskning skal vere synleg og tilgjengeleg for oppdragsgjevarar og samarbeidspartar. Bruken av videokonferansar og streaming av større møte er tatt i bruk for å redusere reiseaktiviteten ved Vestlandsforskning og våre samarbeidspartar, og vi arbeider for å auke bruken av slike løysingar. Arbeid i t.d. det Transnova-finansierte prosjekt "Kunnskap kryssar grenser", har auka kunnskapen om korleis ein kan auke bruken av teknologiske kommunikasjonsløysingar som reduserer reisebehovet mellom utkant og sentra, og har auka merksemda på bruk av avstandskompenseraende teknologiar. VF investerte i 2013 i eit nyt videokonferanseutstyr og har no to slike studio. Bruken av videokonferanser har auka mykje og vil fortsette å auke i åra framover.

Vestlandsforskning kompenserer for klimagassutslepp som følgje av flyreisene medarbeidarane gjennomfører ved å kjøpe klimakovter i gullstandardertifiserte prosjekt gjennom FN's offisielle kvotesystem. For 2013 kjøpte Vestlandsforskning 84 CO₂ kvoter, som kompenserer for ca 47 tonn CO₂ ekvivalentar (CO₂, CH₄ og N₂O), korrigert for effekten av at klimagassar har ei sterkare effekt når dei blir slept ut i høgare luftlag i forhold til utslepp på bakken (RFI-indeksen).

Strategi 2011-2015

Vestlandsforskning rullerte i 2010 strategiane for utviklinga av instituttet i perioden 2011-2015. Strategien er delt i tematiske og funksjonelle faglege strategiar, samt interne strategiar:

- Vestlandsforskning skal utvikle berekraftig reiseliv innan 2015 til eit forskingsområde der vi skal vere med i den internasjonale forskingsfronten og der vi skal bli leiande nasjonalt og vere synlege internasjonalt.
- Faglege utvikling for øvrig skal skje ved forsterking av og knoppskyting frå hovudområda IT, reiseliv og klima - miljø, basert på tverrfagleg og kritisk tilnærming
- Vestlandsforskning skal vere i forskingsfronten nasjonalt og ha stor internasjonal aktivitet.
- Arbeidet i VF skal medverke til eit godt kunnskapsgrunnlag for samfunns- og næringsutvikling regionalt og nasjonalt
 - Instituttet skal utføre forsking som er relevant for Vestlandet
 - Instituttet skal vere synleg og relevant nasjonalt
- Vestlandsforskning skal vere ein uavhengig og attraktiv samarbeidspart med ein tydeleg plass i forskingsstrukturane
- Vestlandsforskning skal vere eit økonomisk robust forskingsinstitutt
- Vestlandsforskning skal leve opp til instituttet sine verdiar og grunnleggjande idé.

Strategiane er vidare konkretiserte og periodiserte og er styrande for årleg budsjettprioriteringar og skal vere gjenkjenneleg i alle deler av verksemda.

Årsmelding 2013 - Vestlandsforskning

STYRE OG LEIING

Styremedlemer

Knut M. Olsen, styreleiar
Trude Brosvik, nestleiar
Berit Bringedal
Anne Grete Bruvoll
Yngve Hallen
Øyvind Heimset Larsen

Varamedlemer

Sigurd Kvikne
Olaug Hana Nesheim
Anne Kristin Hjelle Jordal
Georg Arnestad
Karen Marie Hjelmesæter
Inge Jan Henjesand
Eivind Brendehaug

Dagleg leiing

Direktør Agnes Landstad
Direktør Merete Lunde 11.11.13
Kontorleiar Bjørg Haukereid

Miljøgruppa

Forskningsleiar Carlo Aall
Gruppeleiar Geoffrey Gilpin

IT-gruppa

Forskningsleiar Ivar Petter Grøtte
Gruppeleiar Svein Ølnes

PERSONALE

Rajendra Akerkar, forskar
Otto Andersen, forskar
Eivind Brendehaug, forskar
Ragnar Brevik, forskar
Hilde Corneliussen, forskar, frå 01.11.13
Halvor Dannevig, forskar
Carol Azungi Dralega, forskar
Frida Ekstrøm, forskar
Agnes Brudvik Engeset, forskar
Guttorm Flatabø, forskingsassistent
Geoffrey Gilpin, forskar
Kyrre Groven, forskar
Ivar Petter Grøtte, forskningsleiar
Stefan Gössling, forskingskoordinator
Bjørg Haukereid, kontorleiar
Jon Hille, forskar, prosjektengasjert
Bård Huseby, forskar frå 01.10.13
Agnes Landstad, direktør
Merete Lunde, direktør frå 11.11.13
Øyvind Heimset Larsen, forskar
Jan Ketil Rød, forskar, prosjektengasjert
Morten Simonsen, forskar
Anja Sire, forskar til 15.05.13
Kristine Skarbø, forskar
Ingjerd Skogseid, forskar
Anne Lise Uglum Skaar, informasjonssekretær
Geir Strand, forskar, 15% stilling
Ingrid Sælensminde, forskar
Hans Jakob Walnum, forskar
Svein Ølnes, forskar
Terje Aaberge, forskar, til 01.10.13
Carlo Aall, forskningsleiar

Årsmelding 2013 - Vestlandsforsking

REKNESKAP 2013

Noter	RESULTATREKNESKAP	2013	2012
6	DRIFTSINNTEKTER OG DRIFTSKOSTNADER	24 091 381	23 943 303
	Sum driftsinntekter	<u>24 091 381</u>	<u>23 943 303</u>
1	Prosjektkostnader	5 674 028	6 209 881
5	Lønnskostnader	15 658 645	15 396 972
1	Ordinær avskrivning	88 557	100 000
	Andre driftskostnader	<u>2 609 092</u>	<u>2 391 937</u>
	Sum driftskostnader	<u>24 030 322</u>	<u>24 098 790</u>
	Driftsresultat	<u>61 059</u>	<u>-155 487</u>
	FINANSINNTEKTER OG FINANSKOSTNADER		
	Resultat av finansposter	<u>269 542</u>	<u>349 244</u>
7	RESULTAT FØR SKATT	<u>330 601</u>	<u>193 758</u>
	Skattekostnad på ordinært resultat	0	56 019
	Årsresultat	<u>330 601</u>	<u>249 777</u>
	Overføringer		
	Avsatt til annen egenkapital	<u>330 601</u>	<u>249 777</u>
	Sum overføringer	<u>330 601</u>	<u>249 777</u>
	BALANSE		
	EIGENDELER		
	Anleggsmidler		
5	Driftsløsøre, inventar, verktøy m.m.	<u>167 000</u>	<u>134 000</u>
4	Investering i aksjer	<u>18 700</u>	<u>18 700</u>
	Sum anleggsmidler	<u>185 700</u>	<u>152 700</u>
	Omløpsmidlar		
2	Prosjekt under arbeid	<u>4 688 250</u>	<u>5 122 995</u>
2	Sum fordringar	<u>3 752 733</u>	<u>2 533 495</u>
2	Bankinnskudd, kontanter ol.	<u>9 284 046</u>	<u>11 001 148</u>
	Sum omløpsmidler	<u>17 725 019</u>	<u>18 657 638</u>
	Sum eiendeler	<u>17 910 719</u>	<u>18 810 338</u>
	GJELD OG EIGENKAPITAL		
	Eigenkapital		
	Grunnfond	4 000 000	4 000 000
	Annan eigenkapital	<u>5 557 948</u>	<u>5 227 347</u>
3	Sum eigenkapital	<u>9 557 948</u>	<u>9 227 347</u>

Årsmelding 2013 - Vestlandsforsking

Gjeld

Kortsiktig gjeld		
Leverandørgjeld	1 249 934	2 230 314
Skyldige offentlige avgifter	1 371 783	1 690 748
Forskudd frå kunder	4 192 499	4 157 882
Annen kortsiktig gjeld	1 538 555	1 504 047
Sum gjeld	<u>8 352 771</u>	<u>9 582 991</u>
SUM GJELD OG EIGENKAPITAL	<u>17 910 719</u>	<u>18 810 338</u>

STYRET SI VURDERING

Vestlandsforskning er eit regionalt samfunnsfaglig forskingsinstitutt med både regional, nasjonal og internasjonal orientering. Instituttet har ein tverrfagleg profil og kjerneområda for forsking er innan klima, miljø, energi, informasjon og kommunikasjonsteknologi (IKT), regional utvikling og reiseliv. Arbeidet ved instituttet skal medverke til eit godt kunnskapsgrunnlag for samfunns- og næringsutvikling, og vi skal arbeide for at kunnskapen vert teke i bruk. Vestlandsforskning skal gjennom si kunnskapsproduksjon bidra til ei berekraftig utvikling og eit ope samfunn. God vitskapleg publisering og langsiktig kompetansebygging er avgjerande for kvalitetsutvikling og instituttet sin konkurranseevne.

For Vestlandsforskning er det viktig å ivareta den regionale rollen som kunnskapsutviklar og -formidlar i samspel med bedrifter og offentlege verksemder i regionen, og samtidig delta på den nasjonale og internasjonale forskingsarenaen. Det har vore arbeidd med ulike strategiar for dei ulike posisjonane i 2013.

Regional relevans

Vestlandsforskning er godt forankra regionalt, og i 2013 har instituttet arbeidd vidare med å styrke sin regionale relevans. Regionalt næringsliv og offentlege aktørar i fylket er viktige samarbeidspartnarar og oppdragsgivarar for instituttet. I 2013 har særleg Regionalt Forskningsfond Vestlandet (RFF-V) vore en viktig finansiør av ei rekke regionale prosjekt. I alt tre hovudprosjekt er finansiert av RFF-V, der alle er på reiselivsområdet: Eitt om policy-integrering og berekraftig reiselivsutvikling; eitt om cruise, berekraft og verdiskaping; og eitt om elastisitet hjå hovudkundegrupper i reiselivet. RFF-V har også finansiert fleire forprosjekt med potensiale for å verte større prosjekt. Som eksempel kan nemnast forprosjekt om rapporteringsregimet i offentleg sektor, digitaliseringsarbeid i mindre kommunar, tilpassing til konsekvensar av fursuring av havmiljøet, og tilpassing i landbruket til den kombinerte utfordringa frå eit endra klima og ein tøffare klimapolitikk.

Regionale aktivitetar i 2013 har vore retta mot innovasjon i privat og offentleg sektor, brukarsamarbeid, samarbeid med regionale styresmakter, og mot samarbeid med Høgskulen i Sogn og Fjordane med sikte på felles utnytting av kompetanse og kapasitet innafor undervisning og forsking, samt formidling av forskningsresultat. Utviklingsavtalen som vi har med HiSF og Fylkeskommunen legg til rette for slik viktig samarbeidsaktivitet.

Det er gjennom fleire år lagt ned vesentleg med ressursar på å etablere reiseliv som eit forskingsområde ved Vestlandsforskning. Dette har krevd omprioritering av faglege, administrative og økonomiske ressursar ved instituttet. I 2013 begynte vi å hauste resultat av dette langsiktige arbeidet, i form av oppstart av fleire forskingsprosjekt på området. Strategien har vore å 1) praksisorientere forskinga og 2) kunnskapsorientere næringa og den offentlege forvaltninga, og på den måten få nytte av og skape verdiar av ny kunnskap generert frå forskingsaktivitetar. Vi har også prioritert sjølve dialogen mellom reiselivsnæringa, regionale og nasjonale styresmakter og internasjonale og nasjonale forskingsmiljø. Vestlandsforskning har etablert seg som et kompetansemiljø på Vestlandet for forsking knytt til reiseliv, særleg gjennom NCE Tourism, samstundes som vi har lagt inn mykje ressursar på å halde oppe vår internasjonale posisjon som eit viktig forskingsmiljø på berekraftig reiseliv. Instituttet ivaretok forskingsdelen i prosjekta vi er med i saman med utviklingsaktørar, brukarar og tilretteleggarar, samt andre FoU partnarar med komplementær kompetanse. Den regionale forskingsaktiviteten er verdifull når instituttet opererer på den nasjonale og internasjonale arenaen.

Vestlandsforskning har også ei sterk regional orientering på forskingsområdet klimatilpassing. Gjennom eit prosjekt om arealplanlegging og tilpassing til klimaendringar finansiert av RFF-V har vi etablert et godt samarbeid med regionale og lokale styresmakter i alle dei fire Vestlandsfylka. Vi har også eit nært fagleg samarbeid med Sogn og Fjordane fylkeskommune og Fylkesmannen i Sogn og Fjordane si beredskapsavdeling på dette området, i form av felles seminardeltaking, utgreiingsarbeid og samarbeid om prosjektutvikling. Dette regionale samarbeidet er også ein viktig plattform for utvikling av både nasjonale prosjekt og EU finansierte internasjonale prosjekt på klimaområdet.

IT-forum Sogn og Fjordane har også i 2013 vore ein viktig arena for nettverk, strategiutvikling og prosjektsamarbeid med regionale styresmakter, kommunar, næringsliv og andre organisasjoner i fylket. Tre hovudsatsingar peikar seg særleg ut: regional infrastrukturutvikling med hovudvekt på fiberbasert breiband, eHelse der ein stor aktivitet har vore gjennomførd innan meldingsutveksling mellom legekontor, kommunar og spesialisthelsetenesta og entreprenørskap i IT-bedrifter. Vestlandsforskning har også planlagd og gjennomført ein studietur til Bangalore, Mysor og Goa i India for medlemmar av IT-forum i november 2013, og me har vore

Årsmelding 2013 - Vestlandsforskning

med i planlegginga av IT-forumkonferansen 2013 som vart gjennomført i Balestrand med 120 deltakar i september.

Den nasjonale forskingsarenaen

Nasjonale aktivitetar har vore retta mot etablering av nye samarbeidsrelasjoner til nasjonale forskingsmiljø og utvikling av prosjekt med brukarrelevans og med høg vitskapleg kvalitet.

Vi har framleis ein tydeleg posisjon i nasjonal samanheng innan miljø-, klima- og energiforsking. Vestlandsforskning er godt profilert på klimakompetanse nasjonalt også i 2013. Fleire store nasjonale klimaforskningsprosjekt er no i sluttfasen, og det er viktig å oppretthalde aktiviteten og få finansiert prosjekt innen dette kjerneområdet for instituttet.

Instituttet har sidan 2011 delteke i CenSES, eit nasjonalt forskingssenter for miljøvennleg energi. Dette er ei langsiktig satsing på forskingsområde med stor relevans for Sogn og Fjordane fylke. Frå 2013 er Vestlandsforskning medlem i leiargruppa i CenSES, og vil vere ein aktiv forskingspartner i åra som kjem fram til 2018. Transport er eit område som vi tradisjonelt har vore sterke på, og som mange forbind med Vestlandsforskning. Aktiviteten på dette området har vore låg den seinare tida, og vi vil prioritere dette området framover.

I tillegg til regional forskningsaktivitet på reiseliv er instituttet også på den nasjonale arenaen, i samarbeidsprosjekt med andre nasjonale aktørar. I 2013 vart det gitt støtte til eit nasjonalt RFF prosjekt om kvalitetssikring av naturbasert reiselivet der VF er ein av partnarane. Prosjektet startar opp i 2014. Med delfinansiering av forprosjekt frå RFF Vestlandet har Vestlandsforskning fått i stand eit forskingssamarbeid innan digitalisering i kommunal sektor. Det er eit samarbeid med Universitetet i Oslo (avd. for forvaltningsinformatikk) og Universitetet i Agder (e-forvaltning og gevinstrealisering). KomMIT, KS si programsatsing på IKT i kommunal sektor, er med som finansierande partnar. Målet med forprosjektet er å etablera eit større forskningsprosjekt på dette viktige området.

Instituttet var også initiativtakrar saman med Sogn og Fjordane fylkeskommune til Nasjonalt breibandråd. Rådet organiserer no 14 fylkeskommunar og arbeider med faglege innspeil og er dialogpartner for departementa i breibandspørsmål. Sogn og Fjordane fylkeskommunen var i 2013 leiar for breibandrådet med Vestlandsforskning som sekretariat.

Internasjonalt forskingssamarbeid

Vestlandsforskning har i fleire år delteke i internasjonal forskingssamarbeid, og har forskarar med gode faglege internasjonale nettverk. I 2013 har vi utført viktig forarbeid for posisjonering i høve EU sitt nye rammeprogram for forsking og innovasjon, Horisont 2020. Det var svært positivt for instituttet av vi i 2013 fikk klarsignal for finansiering frå 7. rammeprogram av forskningsprosjektet EmerGent. Dette er eit samarbeid mellom partnarar frå Tyskland, Italia, Luxemburg og Storbritannia. Prosjektet startar opp i 2014 og vil være viktig for instituttets internasjonale arbeid.

Innan klima- og miljøforsking har vi ei tydeleg rolle internasjonalt og har gode internasjonale nettverk t.d. i Nordic Strategic Adaption Research (NORD-STAR). Industriell økologi har hatt positiv utvikling siste år, først og fremst gjennom internasjonale EØS prosjekt. Dette er eit resultat av målretta arbeid innan fagområdet.

Internt arbeid

Vestlandsforskning har i 2013 hatt eit sjukefråvær på 3,6%. Dette er ein nedgang frå året før. Instituttet arbeider for eit godt arbeidsmiljø og for å førebygge sjukefråvær gjennom HMS-arbeid, internseminar og bedriftsidrettslag. Vi skal vere ein arbeidsplass der medarbeidarane har rom for utvikling av seg sjølv og kollegiet til beste for instituttet. Det vart utført 20,6 forskarårsverk, 23,6 årsverk totalt, ved instituttet i 2013. Det er 24% kvinner i fagstillingane, medan kvinner utgjer 34% av medarbeidarane totalt. Det vert lagt til rette for fleksibilitet i arbeidet med heimekontorløysing, fleksibel arbeidstid og høve til redusert stilling. Saman med aktivt HMS-arbeid er dette ein måte å legge til rette for at forskarkarriere ved instituttet på ein god måte skal kunne kombinerast med ulike livs- og familiesituasjonar.

Vestlandsforskning er sertifisert som Miljøfyrtårnbedrift, og arbeider med å redusere miljøkonsekvensar av verksemda. Reiseaktiviteten representerer den største utfordringa. Det er eit mål å redusere reisinga og i større grad nytte videokonferanse og nettoverføring (streaming), likevel ikkje på kostnad av fagleg

Årsmelding 2013 - Vestlandsforskning

nettverksbygging, –samarbeid og synlegheit. Instituttet investerte i nytt utstyr for videomøte i 2013. Vi kompenserer for klimagassutsleppa frå flyreiser ved kjøp av CO₂ kvoter basert på "gullstandard" (SFT). Ny direktør er tilsett. I november 2013 tok Merete Lunde til i stillinga som direktør i Vestlandsforskning. Ho har erfaring både frå forsking, forvaltning og privat næringsliv.

Viktige kvalitetskriterier for instituttet som vi blir målt på er: andel vitskapleg publisering, tal doktorgrader fullført, andel nasjonale og andel internasjonale forskingsoppdrag. Instituttet presterer tilfredsstillende på vitskapleg publisering og nasjonale oppdrag. Når det gjelder andel doktorgrader, presenterer instituttet under det ein kan forvente av eit institutt på vår storleik. Vidare har instituttet prestert under forventninga når det gjeld internasjonale oppdrag. Vi ser at det er viktig å oppretthalde nasjonal forskningsaktivitet, samt å styrke den internasjonale forskinga i åra som kjem. Vi må og fortsette å ha trykket oppe på publisering, og legge til rette for fullføring av doktorgradsarbeid innan planlagt tidsramme.

Styret er godt nøgd med arbeidet i VF i 2013. Trass i framleis stramme økonomiske vilkår i forskingsmarknaden, har VF også i 2013 oppnådd økonomisk balanse. Styret meiner det er viktig å investere i fagleg utvikling i instituttet. Nøktern økonomisk drift og viktige basisløyvingar frå Norges Forskningsråd og Sogn og Fjordane fylkeskommune gjev handlingsrom for faglege satsingar og er avgjerande for ei positiv utvikling i instituttet.

I 2013 er det prioritert ressursar til nettverksbygging, prosjektutvikling og –akkvisisjon for framtidige oppdrag, i tillegg til vitskapleg publisering og fagleg kompetanseutvikling. Fem doktorgradskandidatar er i arbeid; ei viktig satsing på fagleg utvikling for den enkelte forskaren og for instituttet. Det kommande året blir det viktig å auke prosjektinngangen som grunnlag for å rekruttere ytterlegare fleire forskarar og doktorgradsstudenter, slik at instituttet kan ha ei robust drift med om lag 25 forskarårsverk. Langsiktig og målretta fagleg satsing på samfunnsaktuelle tema, kombinert med god dialog med regionale og nasjonale oppdragsgjermiljø, gjer at styret meiner det er realistisk. Styret meiner det er vesentleg å auke den internasjonale aktiviteten ytterlegare i form av samarbeid med sterke internasjonale fagmiljø og deltaking i internasjonalt finansierte prosjekt, både EU-finansierte og andre.

Styret meiner Vestlandsforskning er framtidsretta og godt budd på å møte eventuelle nye utfordringar på ein offensiv måte.

PUBLISERING

Vitskaplege artiklar/bøker m/referee

Dr.gradsavhandling

Brendehaug, Eivind (2013): Mobilisering, makt og endring. Ein studie av deltaking i verneplanprosessen for opprettning av Breheimen nasjonalpark med tilgrensande verneområde. PhD Monography, Norwegian University of Science and Technology, Trondheim

Bøker

Akerkar, Rajendra (Ed.) 2013: Big Data Computing, Taylor & Francis Group/DRC Press

Andersen, Otto (2013): Unintended Consequences of Renewable Energy - Problems to be Solved. Springer 2013, 94 s.

Artiklar i bøker

Akerkar, Rajendra, Vadim Ermolayev, Vagan Terziyan, Michael Cochez. (2013): "Towards Evolving Knowledge Ecosystems for Big Data Understanding" (Ed. R. Akerkar) I: Big Data Computing, Taylor & Francis Group/CRC Press.

Akerkar, Rajendra (2013) "Advanced data analytics for business". I: Big Data Computing, Taylor & Francis Group/CRC Press.

Akerkar, Rajendra, David Camacho, and Maria D. R-Moreno. "Challenges and Issues of Web Intelligence Research". I Proceedings of the International Conference on Web Intelligence, Mining and Semantics (WIMS'13), ACM-ICPS.

Demiroglu, O. C., Dannevig, H., Aall, C. (2013): "The multidisciplinary literature of ski tourism and climate change". In Nazmi K., Metin, K. (ed) (2013): Tourism Research: An Interdisciplinary Perspective. Newcastle upon Tyne : Cambridge Scholars Press, 2013. p. 223-237.

Gössling, Stefan (2013): "Case study: Climate Change and Tourism Development". In: Lovelock, B. and Lovelock, K.M. (eds.) The Ethics of Tourism. Critical and applied perspectives. London: Routledge, pp. 258 - 261

Groven, Kyrre (2013): "Eit politisk skred: Korleis naturskadeførebygging og klimatilpassing kom på dagsorden i Bergen". I: Mot en farligere fremtid? Om klimaendringar, sårbarhet og tilpasning i Noreg. Akademika forlag 2013, s. 229-244

Hovelsrud, Grete, Dannevig, Halvor og Rauken, Trude (2013): "Klimatilpasning på dagsorden i åtte kommuner frå nord til sør". I: Mot en farligere fremtid? Om klimaendringar, sårbarhet og tilpasning i Noreg. Akademika forlag 2013

Hovelsrud, Grete, West, Jennifer og Dannevig, Halvor (2013):" Fisheries, resource management and climate change: Local perspective of change in coastal communities in Northern Norway". I: Wolf, Johanna and Karen O'Brien (eds.): Changing Environment for Human Security. Earthscan, London, pp 135 - 146

Sajja, Priti S. and Akerkar, Rajendra (2013), "Bio-inspired Models for the Semantic Web" (Ed. Xin-She Yang, Zhihua Chi, Renbin Xiao, and Amir Hossein Gandomi), Swarm Intelligence and Bio-Inspired Computation, Elsevier, 2013.

Skarbø, Kristine (2013): "Situated meanings of key concepts in the regulation of plant genetic resources". In: Nazarea, Virginia D., Robert E. Rhoades and Jenna Andrews-Swann (Eds.) Seeds of Resistance/Seeds of Hope: Place and Agency in the Conservation of Biodiversity. University of Arizona Press, Tucson, AZ. Pp. 214-239.

Årsmelding 2013 - Vestlandsforskning

Aall, Carlo (2013): "Tidlige erfaringer med kommunal klimatilpasning: Hva kan kommunene lære av tidligere erfaringer i lokalt arbeid med de globale miljøproblemene?". I Bye, L.M., Lein, H., Rød, J.K. (2013): *Mot en farligere fremtid? Om klimaendringer, sårbarhet og tilpasning i Norge*. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag, under produksjon. S 193-210.

I tidsskrift

Akerkar, Rajendra (2013) Improving data quality on big and high-dimensional data. I *Journal of Bioinformatics and Intelligent Control*, Vol. 2, No. 1, pp 155-162 (8) 2013.

Akerkar, Rajendra, Maret, Pierre and Vercouter, Laurent (2013). Research topics on web intelligence and communities. I: *International Journal of Web Intelligence and Agent Systems*, pp 299-302, DOI 10.3233/WIA-130276, Volume 11, Number 4 / 2013

Andersen, Otto (2013): Editorial Special Issue: Bio-blendes Fuels. I: *American Institute of Mathematical Sciences Energy* 1:1-2

Brendehaug, Eivind (2013): How Local Participation in National Planning Creates New Development Opportunities. I *Systemic Practice of Action Research*, 26(1), 13

Brendehaug, Eivind (2013): Ny turistmessig bruk i verneområde. I *Utmark*, 2013(1).

Dannevig, Halvor, Hovelsrud, Grete og Husabø, Idun (2013): Driving the agenda for climate change adaptation in Norwegian Municipalities. I: *Environment and Planning. C, Government and Policy*. Volume 31(3) pp 490-505

Gössling, S. 2013. National emissions from tourism: an overlooked policy challenge? I: *Energy Policy* 59: 433-442.

Gössling, S., Scott, D., and C.M. Hall 2013. Challenges of tourism in a low-carbon economy. Wiley Interdisciplinary Reviews: *Climate Change*, 4(6): 525-538.

Hall, C.M., Scott, D., and Gössling, S. 2013. The Primacy of Climate Change for Sustainable International Tourism. I: *Sustainable Development* 21: 112-121.

Holden, E. og Gilpin, G. (2013): Biofuels and Sustainable Transport: A conceptual discussion. I: *Sustainability*, Volum 5(7) pp 3129-3149

Jansen, A. og Ølnes, S. (2013): Benchmarking eGovernment Quality – Whose Quality Are We Measuring? I: *Lecture Notes in Informatics*

Manzetti, S. og Andersen, O. (2013): Carbon Nanotubes in Electronics: Background and Discussion for Waste-Handling Strategies. I: *Challenges* 4(1), pp. 75-85

Strand, Geir Liavåg og Skogseid, Ingjerd (2013): Management and Employees' Collaboration: Is the Norwegian Work Life Modell Suited for All? I: *Systematic Practice and Action Research*. Volume 26 (1), s. 54 – 75

Vf-rapportar

1/2013 Energi- og miljøbesparende tiltak i Lerum Frakt BA. Rapport frå Transnova-prosjektet. Av Morten Simonsen

2/2013 Sogndal fotball – ein sosial møteplass. Av Ingjerd Skogseid

3/2013 Forskarsamarbeid med India. Av Rajendra Akerkar

4/2013 "Travel Notebook - A Planning Service for Travellers" Av Svein Ølnes

Årsmelding 2013 - Vestlandsforskning

5/2013 "Bookingtenester i reiselivet. Ei undersøking av bookingvanar og bruk av globale bookingtenester. Svein Ølnes

6/2013 Travelistics – kartlegge, pilot-teste og planlegge system for styringsinformasjon for reiselivet Guttorm Flatabø og Ivar Petter Grøtte.

7/2013 Sumvirkninger av tekniske inngrep i utmark. Kunnskapsstatus. Ragnar Brevik, Kristine Skarbø, Eli Heiberg, Carlo Aall

8/2013 Kva kan vi lære av historiske naturskadehendingar for betre tilpassing til forventa klimaendringar? Av Halvor Dannevig, Kyrre Groven, Carlo Aall og Ragnar Brevik

9/2013 "Samordna digitaliseringssstrategi for kommunane i Sogn og Fjordane. Av Svein Ølnes

10/2013 Verdiskapning fra naturbaserte aktiviteter - utvikling av en metode for å skissere fastboende sin betydning for verdiskapingen. Halvor Dannevig, Eivind Brendehaug og Morten Simonsen

Vf-notat

1/2013 Sjøtransport og turisme. Ei samanlikning mellom reiselivet sine behov og det faktiske tilbodet for ferje og hurtigbåt i Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal. Av Eivind Brendehaug og Morten Simonsen

2/2013 Tuftadalen i Balestrand. Historisk naturskadecase, AREALKLIM, arbeidspakke 2.1
Kyrre Groven

3/2013 Skredfare i Tenål i Vik. Historiske naturskadecase, AREALKLIM , arbeidspakke 2.1 Kyrre Groven

4/2013 Lange spor i energiforskningen. Av Otto Andersen

5/2013 Gardsforedling av frukt og bær. Utvikling av kunnskapsgrunnlaget for strategiske val i bedriftene. Av Eivind Brendehaug, Torbjørn Haukås og Anna Milford

6/2013 Caseprotokoll for prosjektet Arealplanlegging og beredskap for fremtidens klima (AREALKLIM).
Dannevig, H., Groven, K., Aall, C., Brevik, R.

7/2013 Utgreiing av alternativ for handsaming av våtorganisk avfall ved SIMAS IKS Av Morten Simonsen

Andre artiklar

I bøker/rapportar utgitt av andre

Mary G. Billington, Jens Kristian Fosse, Øyvind Heimset Larsen, Terje Lie, Gunn Vedøy: Kompetansemekling som virkemiddel for å fremme forskingsbasert innovasjon i kommunesektoren frå tre fylker. IRIS-rapport 2013/091.

Tidsskrift

Karlsen, J., Isaksen, A., Larsen, Ø.H., Skogseid, I. og Nygaard V. (2013): RIS-modellen: Relevant for periferie regioner? I PLAN nr. 6-2013, s. 16 – 23.

Sælensminde, I. og Aall, C. (2013). Kommunene mangler motivasjon til klimatiltak. I *Klima*, 3-2013: 12-13.

Paper/konferanseartiklar/innlegg på vitskaplege konferansar

Andersen, O., Manzetti, S. og Turek-Szytow, J.: Paths and degradation of PAHs in the Environment. Paper presented at the 2013 International Symposium on Polycyclic Aromatic Compounds (ISPAC 2013).

Årsmelding 2013 - Vestlandsforskning

International Society for Polycyclic Aromatic Compounds, US National Institute of Environmental Health Sciences, Oregon State University, Corvallis, Oregon, USA, 8.-12. september 2013

Brendehaug, Eivind: Conditions for sustainable tourism in cruise harbour development. Paper på konferansen Bringing Political ecology "home". NTNU, Trondheim, 4. – 5. desember 2013

Brendehaug, Eivind: Vilkår for endring og nyskaping hos småskalaforedlarar av frukt og bær. Paper på Bygdeforskningsdagane, Norsk senter for bygdeforskning, Trondhei, 5.11.2013

Brevik, Ragnar: Forvaltningspraksis for vurdering av sumvirkninger: ny fornybar energi, Bygdeforskningsdagen 2013, sesjon 2: Invasjon eller innovasjon - hva skjer i utmarka? Arrangør: Bygdeforskning. Clarion Hotel & Congress, Trondheim 5. november 2013.

Billington, M.G., Fosse, J.K., og Larsen, Ø.H.: The role of intermediaries in promoting triple helix innovation in the public sector. På konferansen "The International HELIX Conference 2013: Linköping University, June 2013

Nesse, J.G., Skarbø, K. og Skogseid: Funksjonell analyse av innovative nettverk i Sogn og Fjordane. Presentert på NEONs Jubileumskonferanse i Bergen, 28. – 29. november 2013

Skarbø, Kristine, Kristin VanderMolen og Rosa Ramos: Climate Change in Andean Cosmovision: An Indigenous Perspective on the Transformative Power of Worldview. Konferanse: Transformation in a Changing Climate, arr. av Universitetet i Oslo, CICERO, Stockholm Resilience Centre, International Social Science Council. Oslo, 20.06.2013. Utgitt i Proceedings of Transformation in a Changing Climate

Skarbø, Kristine: 'But our Quinoa was Different': Loss and Gain in a Crop Rescue Operation in Cotacachi, Ecuador". Agricultural History Society 2013 Annual Meeting . Arrangør: Agricultural History Society, Canada, 14.06.2013

Skarbø, Kristine: Coping with Climate Change: Impacts and Adjustments in an Andean Agrarian Community. 36th Annual Meetings of the Society for Ethnobiology. Arrangør: Society for Ethnobiology. Centon, TX, USA, 16.05.2013

Skarbø, Kristine: The role of Crop Diversity in Climate Change Adaptation: A Case Study from the Ecuadorian Andes. 1st European Climate Change Adaptation Conference: Integrating Climate into Action. Arr. av German Federal Ministry of Education and Research, the European Commission, the City of Hamburg, the University of Hamburg. Hamburg, 19.03.2013

Skarbø, Kristine og Aall, Carlo: When is Change Change? What can we learn regarding societal transformation in the face of climate change fram the previous work of local authorities on promoting sustainable development? I: Proceedings of Transformation in a Changing Climate

Walnum, H., J.: Interdisciplinary Understanding of Macro-Rebound Effects. Presentert på 2 nd Science for the Environment Conference Aarhus Denmark 3-4 October 2013. En del av special session om rebound-effekter "Rebound effects: New perspectives on a phenomenon known for almost 150 years" sammen med Fraunhofer ISI og Universitetet i Zurich

Walnum, H. J.: Rebound effects - The concept and some examples from ICT. Presentert på workshopen "Energy use in cloud computing" arrangert av Vestlandsforskning 10. juni 2013

Walnum, H. J.: Four perspectives on rebound effects. Presentert på workshopen Interdisciplinary Understanding of Macro-Rebound effects. How can we understand and mitigate them? Arrangert av Aalborg Universitet 15 august 2013

Ølnes, Svein: Small is Beautiful or Bigger is Better? Size of Municipalities and Quality of Websites. European Conference on eGovernment, ECEG. Como, Italia, 13.-14. juni 2013

Ølnes, S. og Jansen, A.: Benchmarking eGovernment Quality – Whose Quality are we Measuring? eGov 2013. Koblenz, Tyskland, 16. – 19. september 2013

Årsmelding 2013 - Vestlandsforskning

Aall, C., Groven, K.: The need to move from mastering to coping with climate uncertainties. Presentation at the European Climate Change Adaptation Conference 2013: "Integrating Climate into Action". Hamburg, March 18-20 2013

Aall, Carlo: The rebound- effect: A useful concept in the climate discourse? Presentation at the PhD course "Interdisciplinary understanding of macro rebound effects. How can we understand and mitigate them?" organised by Aalborg University, Copenhagen 15.08.2013

Aall, Carlo: When is Change Change? What can we learn regarding transformation from the work of local authorities on promoting sustainable development? Presentation at the conference "Transformation in a changing climate", Oslo 19-21 June 2013

Aall, Carlo: Surprising changes in the energy-use of Norwegian households. Presentation given at the annual conference of CenSES, Oslo 9–10 December 2013

Aall, C. (2013): Why has the level of household energy consumption stopped increasing in Norway -- and how to make it can we bring about a decrease? In: Hansson, L., Holmberg, U., Brembeck, H. (Eds.). (2013). *Making Sense of Consumption*. Göteborg: University of Gothenburg. ISBN 978-91-974642-6-0

Foredrag/undervisning

Akerkar, Rajendra: Invited talk: What is Big Data? At Web Intelligence Colloquium, Universite Jean Monnet, Saint-Etienne, France, 10.06.2013

Akerkar, Rajendra: Guest lecture, Connecting and Exploiting Big Data, at University of Lyon, France, 24.04.2013

Brendehaug, Eivind: Forvaltning av fjordtrafikken – kva for interesser vil de stimulere? Kva for reiseliv ønskjer de? Foredrag på seminar om verdiskaping i cruise arrangert av Nærøyfjorden verdsarvpark. Flåm, 03.05.13

Brendehaug, Eivind: Vilkår for endring og nyskaping hos småskalaforedlarar av frukt og bær. Foredrag på "Snøggflørt", arr. av Fylkesmannen i Sogn og Fjordane. Sandane, 21.11.2013

Brevik, Ragnar: Forvaltningspraksis for vurdering av sumvirkninger: ny fornybar energi. Seminar om sumvirkninger av tekniske inngrep. Arrangør: FRIFO og Vestlandsforskning. DNT, Oslo, 13. mars 2013.

Dannevig, Halvor: Gjesteforelesing ved Bergen Arkitekthøgskole 6.1.13

Dannevig, Halvor: Gjesteforelesing ved Institutt for Geografi, Universitetet i Bergen, 19.04.13

Dannevig, Halvor: Naturbaserte aktiviteter, friluftsliv og bosetning. Hvor skjer verdiskapningen? Presentasjon på Fjellsportkonferansen, 20.02.13

Dannevig, Halvor: Presentasjon på årssamlinga til AREALKLIM, 19.11.13

Demiroglu, C., Dannevig, H., Aall, C.: Korleis vil klimaendringane slå ut for pudderkøyring og hyttebygging i Sogndalsdalen? – og litt om kvifor vi har hatt så mykje pudder dei to siste vintrane. Presentasjon på Frukostseminar under Fjellsporfestivalen i Sogndal, 21.02.2013

Engeset, Agnes Brudvik: Presentasjon av doktorgradsarbeid "Second generation rural tourism". Geografisk Institutt, NTNU, 19.04.13

Engeset, Agnes Brudvik: Narratives of rural hotels in Norway. Presentasjon av doktorgradsarbeid, Phd-kurs Narrative Analysis, Universitetet i Oslo, 11.06.13

Engeset, Agnes Brudvik: Towards a second generation farm tourism in Norway? Presentasjon av artikkel under arbeid. Møte i referansegruppa for prosjektet "Second Generation Rural tourism".

Årsmelding 2013 - Vestlandsforskning

Engeset, Agnes Brudvik: På veg mot andre generasjon gardsturisme i Noreg? Presentasjon på Bygdeforskningsdagen, arr. av Norsk Senter for Bygdeforskning, 05.11.13

Grøtte, I.P., Aall, C.: Berekraftig reiseliv – status og utfordringar for norsk reiseliv. Presentasjon på konferanse om norsk reiselivsutvikling arrangert av Nærings- og handelsdepartementet, Oslo 29.05.2013.

Gössling, Stefan: Reflections on the importance of online booking systems in Norway: booking.com. Workshop "Booking & Salg", Bergen, 10.12.2013

Larsen, Øyvind: Høgskoler og samfunn i innovativ samanheng. Arr. av RFF Vestlandet: Pilot offentleg kompetansemekling, Trondheim, juni 2013

Larsen, Øyvind: Læringsarena – tema rekruttering. Presentasjon av prosjektet 14.06.2013

Larsen, Øyvind: Læringsarena – tema innovasjon og innovasjonssystem i Sogn og Fjordane: Kva har nettverka avdekkja? 16.10.2013

Nesse, Jon Gunnar, Kristine Skarbø og Ingjerd Skogseid: Funksjonell analyse av innovative nettverk i Sogn og Fjordane, Konferanse: NEON 2013. Arrangert av Nettverk for organisasjonsforskning i Noreg. Bergen, 28.11.2013

Skarbø, Kristine: Satsing og suksess med frukt og bær i Sogn og Fjordane. Bygdeforskningsdagen 2013, arr. av Norsk senter for bygdeforskning. Trondheim, 5.11.2013

Skarbø, Kristine: Frukt- og grøntnettverket i Sogn og Fjordane. Seminar om innovasjon og innovasjonssystem i Sogn og Fjordane. Arrangør: Vestlandsforskning og Høgskulen i Sogn og Fjordane. Skei, 16.10.2013

Skogseid, Ingjerd: Status VRI Forskningsprosjekt – Kva har vi funne ut til no? Partnerskapsmøte, 24.04.13

Skogseid, Ingjerd: Nettverkskartlegginga i Sogn og Fjordane: Korleis har vi arbeidd? Kvifor gjer vi dette? Fra 100 til 5 nettverk. Korleis kan vi analysere dei?. Presentasjon på Læringsarena 16.10.2013 Tema: Innovasjon og innovasjonssystem i Sogn og Fjordane

Skogseid, I. og Nesse, J.G.: Kva betyr dette for verdiskaping i Sogn og Fjordane? Korleis legge til rette for innovasjon gjennom planprogram, slik som den komande Verdiskapingsplanen. Presentasjon på Læringsarena 16.10.2013, Tema: Innovasjon og innovasjonssystem i Sogn og Fjordane

Ølnes, Svein: Presentasjon av Vestlandsforskning. Møte med regionrådet for Setesdalen, Fosshaugane Campus, 23.04.2013

Ølnes, Svein: Bitcoin – valuta for spekulantar og kriminelle? Presentasjon på IT-forum 2013. Balestrand, 25.09.2013

Aall, Carlo: Hva forventer vi å finne i AREALKLIM prosjektet? Presentasjon ved Bergen arkitekthøyskole, 8.2.2013

Aall, Carlo: Hvordan kan vi møte klimaendringene - tilpasning og tiltak. Hva gjør forvaltningen og kommunene? Videopresentasjon (fra Oslo) på seminaret "Klimascenario 2100 – blir vi berørt av klimaendringer i nord? Hva gjør vi for å møte utfordringene?" Arrangert av Framsenteret, Tromsø 3.9.2013

Aall, Carlo: Kan vi forsikre oss mot klimaproblemetene? Innledning på seminaret "Villere og våtere vær - hvem tar ansvaret?" arrangert av Den norske Forsikringsforening. Oslo, 30 oktober 2013, KS Agenda Møtesenter

Aall, Carlo: Klima og samferdsle: frå teori til praktisk tilpassing. Presentasjon på Ressurssamling for Statens Vegvesen, Sogndal 12-13 juni 2013

Aall, Carlo: Nasjonalparker og klimaendringer. Nye utfordringer og nye muligheter? Presentasjon under juleavslutning for ansatte i Breheimen og Jostedalsbreen nasjonalparker, Sogndal 11.desember 2013

Årsmelding 2013 - Vestlandsforskning

Aall, Carlo: Tilpassing til klimaendringar – frå justeringssamfunnet til transformasjonssamfunnet. Innlegg på arbeidsseminaret "Rullering av klimaplan for Hordaland - temagruppe klimatilpassing" Hordaland fylkeskommune, Bergen, 16. september 2013

Aall, Carlo: Tourism and climate change. Video lecture for students at the University of Stavanger. Sogndal, 8.11.2013

Aall, Carlo: Tourism and sustainable development. Video lecture for students at course «Nature Based Tourism» at the Norwegian University of Life Sciences. Sogndal, 12.11.2013

Aall, Carlo: Verdiskaping i turistnæringa i distrikts-Norge. Presentasjon under et seminar arrangert av Virke reiseliv. Bergen, 21.8.2013

Aall, Carlo: Verdiskaping i turistnæringa i distrikts-Norge. Presentasjon for møte med Virke reiseliv. Balestrand 14.5.2013

Kronikkar/avisartiklar/intervju

Andersen, Otto (2013): Produksjon av solceller er fortsatt ikke optimal. Publisert på forskning.no, 18.12.2013

Andersen, Otto (2013): Solceller kan bli den nye miljøtrusselen. Publisert på forskning.no, 25.10.2013

Brendehaug, Eivind (2013): Vern på lokale premiss. Kronikk i Sogn Avis, 18.12.2013

Aall, C. (2013): Bør stille krav til dokumentasjon av forskningen. Kronikk i Forskning.no, 08.04.2013.
<http://www.forskning.no/artikler/2013/mars/352484>

Walnum, H.J, Aall, C. (2013) Klimaløsningene kan være en del av problemet. Kronikk i forskning.no 20.12.2013 <http://www.forskning.no/artikler/2013/desember/376665>

Ølnes, Svein (2013): Bør FN kontrollera Internett? Kronikk i Computerworld nr. 4-2013. 25.01.2013.

Ølnes, Svein (2013): Bitcoin – ein valuta for skeptikarar. Kronikk i NRK Ytring, 07.04.2013

Ølnes, Svein (2013): Bitcoin – Internettpengar fødde av mistillit. Kronikk i BT, 19.11.2013

Aall, C. og Walnum, H. J. (2013). Tenk om sykkel- og togturistene heller reiste med cruise eller fly...". I Samferdsel nr. 1, 2013

Aall, C. (2013): Naiv klimaoptimisme, Bergens Tidende, kortkronikk 24.4.2013

Aall, Carlo (2013): Bør stille krav til dokumentasjon av forskningen. Kronikk i forskning.no, 08.04.2013

Blogginnlegg (på www.vestforsk.no)

Carlo Aall:

[Aldri så galt at det ikkje er godt for noe\(n\)?](#) 21.03.2013

[Var vinteren for kald?](#) 15.05.2013

[Står vi av klimaendringane?](#) 29.10.2013

Gutterm Flatabø:

[Videokonferanse og webcasting treng ikkje koste skjorta](#) 24.06.2013

Svein Ølnes

[Bør FN kontrollera Internett?](#) 02.01.2013

[Tilfellet Aron Schwarz](#) 25.01.2013

Årsmelding 2013 - Vestlandsforskning

[Bibliotek 2.0](#) 12.02.2013
[Bitcoin – heildigital valuta](#) 09.04.2013
[Ny strategi for Altinn](#) 19.04.2013
[Digitaliseringskonferansen](#) 2013 19.05.2013
[Digitaliseringskonferansen](#) – dag 2 30.05.2013
[Digitaliseringskonferansen](#) – Inntrykk 30.05.2013
[JavaScript – The good, the bad and the evil](#) 09.07.2013
[Er VPN trygt?](#) 06.08.2013
[Borgarleg IKT-politikk](#) 11.09.2013
[IT-forum 2013](#) 25.09.2013
[Forskinga i fare!](#) 30.10.2013
[Studietur til India](#) 28.11.2013

Diverse anna – verv/sensur m.m.

Otto Andersen:

Chief editor: Special Issue: Bio-blendes Fuels. American Institute of Mathematical Sciences Energy

Peer Reviewer for følgjande tidsskrift:

Biomass & Bioenergy
Materials
Business, Strategy and the Environment

Sensor:

Master's thesis ved NTNU, Dep. Of Energy and Process Engineering

Rajendra Akerkar:

Sensor:

PhD Thesis examiner in Computer Science, Universidad Autonoma de Madrid, Spain
Expert advisor and evaluator for the European Commission in 7th Framework in EUROSTAR and COST programme

Medlem i vitskaplege programkomitear/konferansar

1. Co-chair, Program Committee, 3rd International Conference on Web Intelligence, Mining & Semantics (WIMS'13), Madrid, Spain
2. Co-Chair, 5th International Workshop on Web Intelligence & Communities (WI & C 2013) at World Wide Web 2013, Rio de Janeiro, Brazil
3. IEEE International Conference on Big Data (IEEE Big Data 2013), Silicon valley, USA
4. IEEE International Conference on Big Data and Distributed Systems 2013, Sydney, Australia
5. The 2013 IEEE/WIC/ACM International Conference on Web Intelligence (WI13) , Atlanta GA, USA
6. International Conference on Semantic Systems (I-SEMANTICS 2013)
7. MTSR 2013: 7th Metadata and Semantics Research Conference, Greece
8. 5th Workshop on Applications of Knowledge-Based Technologies in Business (AKTB 2013)
9. IADIS International Conference e-Commerce 2013 (EC 2013), Prague, Czech Republic.

Journal Editorial Activities:

- Editor-in-Chief, International Journal of Computer Science & Applications.
- Member, IEEE Computer Society Technical Committee for Semantic Computing.
- Associate Editor, International Journal of Metadata, Semantics and Ontologies.

Halvor Dannevig:

Sensor i Naturbasert reiseliv, ASF, HISF, skriftleg eksamen
Sensor i Friluftsliv, ALI, HiSF, muntleg eksamen

Årsmelding 2013 - Vestlandsforskning

Frida Ekstrøm:

Sensor ved eksamen ved bachelorstudiet i Friluftsliv, HiSF

Øyvind Heimset Larsen:

Medlem i FoU-utval i Maritim Foreining Sogn og Fjordane

Carlo Aall:

Visiting professor, Aarhus Universitet, Herning

Kurs og konferansar arrangert av Vestlandsforskning

- Seminar om innovasjon og innovasjonssystem i Sogn og Fjordane. Arr. av Vestlandsforskning og Høgskulen i Sogn og Fjordane. Sogndal 14.06.2013
- It-forumkonferansen 2013, Balestrand 25. – 26. september 2013
- Forsikringsnæringens skadestatistikk. Seminar arr. av Finans Noreg i samarbeid med Vestlandsforskning, Oslo, 03.06.2013
- Klimaseminar arr. av Vestlandsforskning i samarbeid med Cicero og Norsk Bremuseum. Sogndal, 25. april 2013
- Næringsutvikling i Sogn og Fjordane. Seminar arr. av Vestlandsforskning og Høgskulen i Sogn og Fjordane. Skei, 16. oktober 2013

Årsmelding 2013 - Vestlandsforskning

ÅRSRAPPORT IT-GRUPPA

VRI Sogn og Fjordane

VRI står for verkemiddel for regional FoU og innovasjon. VRI 2011-13 er eit forskingssamarbeid mellom Vestlandsforskning og Høgskulen i Sogn og Fjordane, finansiert av Sogn og Fjordane fylkeskommune og Norges Forskningsråd.

Sogn og Fjordane scorar lågt samanlikna med andre norske regionar på mange innovasjons-indikatorar. Dette prosjektet kom i stand for å skape ny kunnskap som kan bidra til å styrke innovasjonsaktiviteten i fylket. Hovudmålet til prosjektet er å få innsikt i innovasjonssystemet i det rurale fylket Sogn og Fjordane.

Data er samla inn gjennom ei brei nettverkskartlegging, ei djupnundersøking av fem utvalde nettverk, ei spørjeundersøking mellom elevar i fylket sine vidaregåande skular, og via nettportalen Framtidsfylket, ei undersøking av økonomisk utvikling i bedrifter som har vore med i tre ulike bedriftsutviklings-tiltak, og ei spesialbestilling til Statistisk sentralbyrå av data om inn- og utflytting frå fylket og bedriftsetableringar på eit nasjonalt nivå.

Resultata viser at både næringsliv, offentleg sektor, og FoU-miljø saman bidreg til innovasjonsarbeid i fylket. Men vi finn også ein del særtrekk for fylket: offentleg sektor spelar ei sterk og sentral rolle i mange innovative nettverk; FoU-miljøa spelar mindre roller, og er ofte små og spissa; og næringslivsaktørane er ofte så små at dei har lite ressursar å setje av til nettverksarbeid og langsigktig, strategisk planlegging. Dei undersøkte nettverka er prega av multipleksitet og næreliek mellom aktørane.

Tiltak som vil styrke nettverks- og innovasjonsutvikling i fylket inkluderer oppretting av fungerande samarbeidsarenaer, læringsoverføring mellom nettverk og mellom bedrifter, forbetring i kjønns- og aldersbalanse, og utvikling og rekruttering av ny kompetanse.

Skattefunn-prosjekt for Sogndal Fotball:

Sogndal Fotball skattefunn-prosjekt: - Ein sosial møteplass. Innføring av CRM-system. (Sjå rapporten): Sogndal Fotball AS har hatt som mål å vere i forkant med bruk av ny teknologi blant kubbane i norsk fotball. Derfor stiller Sogndal Fotball seg i bresjen for å utvikle, teste og ta i bruk nye IKT-baserte tenester for å kommunisere med fleire brukargrupper på ein ny og meir effektiv og integrert måte. Dei nye tenestene skal sikre at Sogndal Fotball hevdar seg godt i ein stadig meir konkurranseutsett marknad og i tillegg leggje grunnlaget for å kunne selje nye tenester til liknande klubbar nasjonalt og internasjonalt.

Vestlandsforskning (VF) har dei siste fire åra medverka med rådgjeving kring det metodiske opplegget for pilotane i prosjektet, og har hatt eit særleg ansvar for dokumentasjon av opplegg og resultat.

Gjennom deltagninga i prosjektet arbeidde VF med bedrifta og gav råd om metodar for å gjennomføre eiga læring og endring. VF laga ein fast metodisk struktur for prosjektet, pilotane og dei enkelte forsøka.

Personale

Rajendra Akerkar, prof., forskar I

Hilde Corneliusen, Ph.D., forskar II frå 01.11.13

Carol Azungi Dralega, Ph.D., forskar II

Guttorm Flatabø, BA, forskingsassistent

Ivar Petter Grøtte, cand.scient informatikk, forskingsleiar

Bård Huseby, forskar III frå 01.10.13

Øyvind Heimset Larsen, siv.ing., forskar III

Anja Sire, forskar III til 15.05.13

Ingjerd Skogseid, Ph.D., forskar II

Geir Strand, Ph.D., master i samf.planlegging , forskar II, 15% stilling

Svein Ølnes, cand.agric., gruppeleiar, forskar II

Terje Aaberge, dr.és sc., forskar II til 01.10.13

Årsmelding 2013 - Vestlandsforskning

ÅRSRAPPORT MILJØ

Lokal mobilisering skapte endring

Eivind Brendehaug disputerte til Ph.d graden 18. september 2012 ved NTNU. Avhandlinga hadde tittel: «Mobilisering, makt og endring. Ein studie av deltaking i verneplanprosessen for oppretting av Breheimen nasjonalpark». Analysen i avhandlinga var inspirert av Sverre Lysgaard sitt klassiske arbeid, arbeidarkollektivet. Brendehaug utvikla og knytte omgøra motmakt, medmakt og avmakt til Lysgaard sin modell for dynamikk mellom systemvilkår og deltakarane sine spontanitetsprosesser.

Avhandlinga konkluderer med at lokal mobilisering for utvikling av ein deltarfellesskap var avgjerande for at lokale organisasjonar oppnådde endring i verneplanprosessen. Når slik mobilisering ikkje kom i stand enda deltakinga i avmakt og symbolsk deltaking. Endring vart oppnådd ved at deltakarane utvikla motmakt ifht. vernestyresmaktene, men også gjennom medmakt med Fylkesmannen i Sogn og Fjordane. Eit viktig grunnlag for utvikling av medmakt var Fylkesmannen sin pragmatiske handsaming av ein konflikt midtvegs i planprosessen. Ved å kome deltakarane i møte vart dialog-klimaet endra. I siste fase av verneplanprosessen eksisterte motmakt og medmakt side om side og forholdet mellom deltakarane og Fylkesmannen er karakterisert som samarbeidande motstandarar.

Avhandlinga viser at motmakt og medmakt har ulik forståing av endring. Motmaktstrategien forstår endring som endring i dei på førehand definerte spørsmål i planprosessen, mens medmakt forstår endring i vidare meinings. Resultatet vart endra, ikkje berre fordi deltakarane påverka gitte avgjerder, men også fordi innhaldet i planen vart endra ved at ei rekke utviklingstiltak kom til. Dermed påverka prosessen resultatet noko som viser at prosessen var transformativ.

Unintended Consequences of Renewable Energy. Problems to be Solved. London: Springer London.

Fremtidens energiteknologi må være basert på fornybare energikilder som må være bærekraftige. Denne boka gir innsikt i utilsiktede negative virkninger og hvordan de kan unngås. For å styre unna fallgruver og utilsiktede effekter, er det viktig at teknologiutviklere og de som tar avgjørelser om fornybar energi, har kunnskap om dette. Her gir boka en verdifull presentasjon av utilsiktede helse- og miljømessige konsekvenser av et bredt spekter av fornybare energier.

Boka presenterer resultater fra tverrfaglig forsking om implementering av de alternative energiene hydrogen, elektrisitet og biodiesel i transportsektoren, samt miljøkonsekvenser ved produksjon av solceller. Et viktig område er konsekvensene av å ta i bruk nanoteknologi og nanomaterialer i energiteknologier. Nanopartikler i eksos fra biodiesel-innblandet fossil diesel, og den toksiske effekten av dette er diskutert i detalj.

Tittelen på boka er på norsk "Utilsiktede konsekvenser av fornybar energi ". Denne tittelen er valgt fordi boka favner om en del aspekter ved energiteknologier som det til daglig ikke snakkes mye om. En av intensjonene med boka er å formidle kunnskap også om de sidene som er med på å gjøre teknologiene sub-optimale. I boka gis realistiske bilder på begrensning ved dagens teknologi, begrensning som må fjernes fra framtidens teknologiske løsninger. På den måten er boka et bidrag i arbeidet med å lage bedre teknologier. Dette fordi den påpeker svakheter ved dagens teknologi.

Et annet viktig aspekt ved boka er at den presenterer metode og tilnærming for å synliggjøre de utilsiktede konsekvensene. Det vises hvordan tverrfaglige verktøy kan brukes i teknologiutviklingen, for bedre å forstå svakheter som må fjernes for å gjøre framtidens energiteknologier bærekraftige.

Personale

Otto Andersen, PhD, forskar II

Eivind Brendehaug, PhD, forskar II

Ragnar Brevik, forskar III

Halvor Dannevig, forskar III

Frida Ekström, forskar III

Agnes Brudvik Engeset, PhD-stipendiat

Geoffrey Gilpin, PhD-stipendiat

Kyrre Groven, PhD-stipendiat

Stefan Gössling, professor/forskningskoordinator (50%)

Årsmelding 2013 - Vestlandsforskning

John Hille, forskar, prosjektengasjert

Jan Ketil Rød, forskar, prosjektengasjert

Morten Simonsen, forskar III

Kristine Skarbø, PhD, forskar II

Ingrid Sælensminde, forskar III, permisjon

Hans Jakob Strand Walnum, PhD-stipendiat

Carlo Aall, PhD, forskar II, professor og forskingsleiar

Idun Husabø, permisjon